

NETISTÄ

Luontokuulumisia

Pälkänevedellä on joutsenpari pesinyt samalla paikalla jo kuutena kesänä. Lauantaina 2.4. ne tulivat jälleen. Tosin tarkastelivat vasta reviiriään. Pesäntekohan alkaa vasta jäiden lähdettyä.

Matti Mela

TENAVAT TERÄVINÄ

Yhdeksänvuotias poikani Sami ja minä olimme lomalla Teneriffalla. Oleskelimme uimaltaalla, missä otti aurinkoa kaksi viehättävää, niukkoihin bikineihin verhoutunutta naista.

Panin merkille, että Sami tuijotti heitä ja vilkaisi aina välillä minua. Pohdin, mitä poika mahtaisi minulta kysyä, kun he olivat lähdössä.

Hän napitti heitä erityisen tarkasti, ja kääntyi kysymään: "Isi, voinko ottaa tuon suklaapatukan, joka noilta jäi?"

NN

Tenavien suusta kuultuja viisauksia joka aamu Ajatusten aamiaisessa, jonka kokkina toimii Aitoon vapaa-ajanasukas Juhani Töytäri. Lue lisää ja liity mukaan: www.positiivarit.fi

Orivesi haluaa miettiä sosiaalihuollon järjestämisessä kaikki vaihtoehdot

Yhteistoiminta-alueen jatko ei ole uhattuna

Orivedellä mietitään irtaantumista sen, Kangasalan, Pälkäneen ja Juupajoen muodostamasta terveydenhuollon yhteistoiminta-alueesta. Tausalla on muutos puitelain tulkinna, mikä vaatii sosiaalihuollon järjestelmistä uudelleen. Orivesi on kääntynyt Kangasalan ohessa myös Tampereen puoleen ja saanut siltä alustavasti vihreää valoa suunnitelmilleen.

Terveyskeskuksen ylilääkärin **Sari Mäkisen** mukaan tieto Oriveden suunnitelmista tuli suurena yllätyksenä ja on aiheuttanut melkoisesti hämmennystä.

– Nykyinen yhteistoiminta-alue on toiminut kolme kuukautta, mutta sitä on valmisteltu vuodesta 2007 saakka. Erityisesti viimeinen vuosi ja tämä yhteistoiminta-alueen alkukuukaudet on tehty valtavasti työtä asian onnistumisen vuoksi. Yhteinen potilastietojärjestelmä, sen rakentaminen ja käyttöönotto on ollut iso uurastus. Sitä on tehty nyt vuosi ja työ on yhä meneillään, hän kertoo.

Irtisanomisaika nykyisen yhteistoiminta-alueen sopimuksessa on kaksi vuotta. Ylilääkäri Mäkisen mukaan yhden tahon irtautuminen ja yhteisten potilastietojärjestelmän ja toimintakäytäntöjen purkaminen vie kuitenkin aikaa siinä missä niiden

rakentaminenkin.

Vaikka Orivesi hyppäisi toiseen kelkkaan, yhteistoiminta-alue voisi jatkaa toimintaansa muiden mukanaolijoiden eli Kangasalan, Pälkäneen ja Juupajoen kesken. Lain määräämä vähimmäisväestömäärä, 20 000 asukasta, täyttyy ilman Orivettäkin, eikä muutos juurikaan näkyisi pälkäneläisten ja kangasalalaisten arjessa.

Mäkinen toivoo kuitenkin Oriveden pysyvän jatkossakin mukana yhteistoiminta-alueessa.

Jäitä hattuun toistaiseksi

Oriveden kaupunginjohtaja **Juha Kuusisto** kehottaa laittamaan muutossuunnitelmien osalta jäitä hattuun, sillä kyseessä on vasta selvitysvaihe. Orivedellä mietitään vaihtoehtoisia tapoja selvittää lakimuutoksesta ja sosiaalihuollon uudesta järjestämisestä. Vaihtoehtoina on sosiaalipuolen siirtäminen Kangasalan hoitoon tai sekä perusterveydenhuollon että sosiaalihuollon siirtäminen muualle, käytännössä Tampereen hoidettavaksi.

– Kuntalaisten kannalta tässä haetaan parasta ratkaisua pitkällä aikavälillä. Ei ole kysymys siitä,

ettekö Kangasala olisi hoitanut asioita hyvin, ja onhan tässä yhteistoiminta-alueessa menty vasta niin lyhyt aikakin, Kuusisto huomauttaa.

Hän toteaa, että jälkiviisaasti ajateltuna Oriveden liittymistä nykyiseen yhteistoiminta-alueeseen olisi kenties pitänyt viivyttää kahdella vuodella, mikä olisi ollut mahdollista. Syyttävä sormi osoittaakin osin valtion poukkoilevaan lain tulkintaan.

Kuusiston mukaan jonkinlainen muutos Orivedellä on kuitenkin edessä.

– Sosiaalihuollon puolella joudutaan joka tapauksessa muutoksiin, hän muistuttaa.

Päätöksiä tuskin tehdään vielä vähään aikaan, mutta selvitysten anti selvinnee vielä ennen kesää.

Juupajoen, Oriveden, Kangasalan ja Pälkäneen yhteislaulukunta käsittelee viime viikolla kokouksessaan ehdotusta, jonka mukaan Kangasala vastuukuntana ottaisi ensi vuoden alusta järjestettäväkseen yhteistoiminta-alueen kuntien kehitysvammaisten erityishuollon avopalvelut kokonaisuudessaan.

Lautakunta joutui kuitenkin jättämään ehdotuksen pöydälle Orivedellä käynnissä olevien muutossuunnitelmien vuoksi.

OMASTA KOULUSTA MAAILMALLE

Pälkäneen yhteiskoulun entiset oppilaat kertovat omasta elämästään ja suhteestaan entiseen kouluunsa.

Miten koulu vaikutti elämään ja uravalintaan?

Oliko jokin oppiaine tai opettaja merkitsevä tulevaisuuden kannalta?

Mikä oli mieleenpainuvinta kouluvuosissa?

Terveyden edistäminen kiinnosti

Leena Tuominen-Saarela (o.s. Tuominen)
Pälkäneen yhteiskoulussa 1960–1968

Koulun jälkeen:

Sairaanhoitaja 1974, terveydenhoitaja 1978, terveydenhuollon maisteri 1990, sairaanhoidon opettaja 1993. Ura sairaanhoidossa ja terveydenhuollossa. Työpaikat mm. Tampereen keskussairaala, Tampereen Työterveys ry, ylihoitaja (nyk. hoitotyön päällikkö) Tampereen kaupungilla. Kotipaikka Tampere, kotoisin Pälkäneen Kukkolasta.

Ammatinvalinta:

– Ylioppilaaksi tultuani menin kesäksi puutarhaharjoittelijaksi. Ajattelin silloin lähteväni lukemaan maa- ja metsätieteitä ja kävin yliopiston pääsykokeissakin, mutta en päässyt sisään. Puutarha-arkkitehtuuri alkoi kiinnostaa ja jatkoisin puutarhatöiden harjoittelua Tampereen kaupungilla. Olin sen jälkeen päässyt Lepaan puutarhakouluun, mutta sitten jänistin. Puutarhahommat tuntuivat liian raskaalta työltä.

– Sain sitten 4H-järjestön stipendin vaihtopilaaksi USA:han ja menin sitä ennen Ruotsiin muutamaksi kuukaudeksi hoitoapulaisen töihin sairaalaan hankkiakseni matkarahat. Nämä olivat hyvät kielikylvyt, sillä kotiin tultuani en tahtonut saada suomen sanaa suustani.

– En kuitenkaan vielä tiennyt mitä alaa ryhtyisin opiskelemaan ja pohdin ura-asioitani opiskelemalla Tampereen yliopistossa vähän aikaa valtio-oppia. Hain sitten opiskelemaan

sairaanhoitoa ja sen myötä kiinnostuin terveyspolitiikasta ja terveyden edistämisestä. Kiinnostukseni tähän varmaankin heräsi uuden kansanterveysyölain myötä.

– Siitä alkoivat koulutukset ja työpaikat terveysrintamalla! Innostuin kovasti työterveydenhuollosta ja seuraavat 11 vuotta olivatkin todella mielenkiintoisia ja vaihtelevia hoitaessani usean eri yrityksen henkilöstön työterveyttä. Siinä huolehdittiin ihmisistä kokonaisvaltaisesti fyysisestä terveydestä työpaikan ergonomia-asioihin saakka.

– Innostuin uudelleen opiskelusta ja luin työn ohessa hoitotiedettä Tampereen yliopistossa. Tämä johti siihen, että hakeuduin Tampereen kaupungille ylihoitajaksi, jossa virassa olen edelleen. Nyt vastaan työssäni mm. terveyspalveluiden neuvonnasta, diabetesvastaanotosta, toimenpide- ja konsulttitoiminnasta, avokuntoutuksesta ja tartuntatautien valvonnasta. Tampereen kaupunki on vuosien mittaan organisoitunut hoitotyötä moneen kertaan ja tehtäviä on kiertänyt. Olen itse ollut jonkin aikaa mm. Kaupin sairaalan ylihoitajana.

Jäi haaveeksi:

– 4H-järjestön vaihto-oppilasaikana haaveilin jäämisestä USA:han. Silloin muutkin ulkomaat kiinnostivat ja Afrikka olisi voinut olla

Ylihoitaja Leena Tuominen-Saarelan työpaikka on Hatanpään terveysasemalla Tampereella.

mielenkiintoinen vaihtoehto, mutta siihen olisi tarvittu kättilön koulutusta. Näin jälkikäteen nämä haaveet eivät ole harmittaneet ja olenkin paikannut asiaa tekemällä kollegojeni kanssa monia tutustumismatkoja muissa maissa tehtyyn hoitotyöhön.

Yhteiskuntavaikuttaminen:

– Nämä reissut onnistuivat pitkälti sen myötä, että osallistumisella Tehyn hallinnon toimintaan ja sen kautta Euroopan hoitotyöorganisaatioon loin kontaktiverkoston, jota olen voinut näin hyödyntää.

– Jo kouluaikana olin kiinnostunut opintopolitiikasta, ja lukion jälkeen lähdin yhteiskuntapolitiikkaan mukaan ja antamaan terveydenhuolto-osaamistani sille rintamalle. Minulla on ollut useita luottamustoimia 80-luvulta lähtien, merkittävin on varmaankin seitsemän vuoden mittainen kaupunginvaltuuston ja terveyslautakunnan jäsenyys.

Koulusta uralle:

– Kouluaikana olin eniten kiinnostunut histori-

asta ja kielistä. Lempiaineitani olivat myös musiikki ja käsityöt. Opinto-ohjauksessa kehoitettiin lähtemään opettajakoulutukseen tai verovirkamieheksi. Itse ajattelin lisäksi käsityönopeuttajaksi ryhtymistä.

– Mikään näistä ei siis toteutunut. Ratkaisevin kohta tulevan urani kannalta oli varmaankin Ruotsissa tehty sairaalatyö, jossa näin mitä se työ todellisuudessa on.

Koulun merkitys:

– Koulu antoi yleisivistyksen, mikä onkin sen tehtävä. Liikunnasta on minulle jäänyt ihania muistoja, samoin englannin kielen opiskelusta. Lisää kielitaitoa innostuinkin hankkimaan ravaamalla yhtenä Ruotsissa kesätoissa ja siitähän onkin ollut pelkkää iloa työssä.

Terttu Tuominen

Haastateltu on Pälkäneen yhteiskoulun ja lukion kiltta ry:n jäsen. Jäseneksi voivat liittyä koulun entiset ja nykyiset oppilaat sekä henkilökunta. Liity Kilttaan internet-sivulla <http://pykkilta.nettisivu.org>